

၄။ရွှေခရု

Golden Apple Snail: *Pomacea canaliculata*, *P.maculata* (Lamarck, 1819)

Gastropoda : Ampullariidae

ဖျက်ကောင်ပုံသဏ္ဍာန်များ

ရွှေခရုအခွံသည်ဝိုင်းပြီး ရွှေညိုရောင်၊ရွှေညိုရင့်ရောင် အဆင်းရှိသည်။ အကောင်ကြီး သည် (၁.၂၅-၂.၅) လက်မရှိသည်။ဥများသည်ပန်းရောင်ရှိပြီးအစုလိုက်အုသည်။

စွတ်စိုသောနေရာ၊ရေသွင်းမြောင်းများ၊မြစ်များနှင့်စပါးစိုက်ခင်းများတွင် နေထိုင်လေ့ရှိပြီး ရေနှင့်လေတွင် အသက်ရှင်နိုင်ရန်အတွက် ပါးဟပ်နှင့် လေရှူသည့်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများပါဝင်ပါသည်။ခြောက်သွေ့သောအခြေအနေတွင် မြေကြီးအနက်ထဲတွင် ခိုအောင်းနိုင်ပြီး ရေလွှမ်းသောအခါ ပြန်လည်ထွက်ပေါ် လာနိုင်ပါသည်။ ရွှေခရုသည် အသက်(၂)နှစ်မှ(၆)နှစ်အထိ အသက် ရှင် နေထိုင်နိုင်ပြီး မျိုးပွားနှုံးမြင့်မားသည်။

ဖျက်ဆီးပုံလက္ခဏာများ

စပါးပင်အစေ့မှထွက်ခါစ အရွက်နှင့်ပင်စည်များကို ကိုက်ဖြတ်စားသုံးခြင်းဖြင့် စပါးပင်ကိုဖျက်ဆီးသည်။ စိုက်ခင်းအတွင်းကျရောက်ပါက ပန်းရောင်ရှိသောရွှေခရုဥများကို အပြတ်လိုက်တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ရေကြီးရေလျှံစပါးခင်းများတွင် စပါးများအကွက်လိုက်ပျောက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဘဝစက်ဝန်း

- ဥ အဆင့် - (၁၅-၂၀) ရက်
- တွားသွားကောင် အဆင့် - (၄၀-၅၉) ရက်
- အကောင်ကြီး အဆင့် - (၅၀) ရက်မှ (၅) နှစ်

ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းလမ်းများ

ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ခင်းများတွင် ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးပြီး(၁၀)ရက်အတွင်း၊ တိုက်ရိုက်အစေ့ချ စိုက်ခင်းများတွင် မျိုးကြဲပြီး(၂၁)ရက်အတွင်း ရွှေ့ခရုကျရောက်မှုမရှိအောင် အထူးဂရုပြုသင့် ပါသည်။

(၁) ကုန်းအမြင့်တွင်ပျိုးထောင်၍ (၃၅-၄၀)ရက်သားမှ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးပါ။

(၂)ကွင်းအတွင်းရှိပုန်းခိုနေသောရွှေ့ခရုများလှုပ်ရှားလာစေရန်မစိုက်ပျိုးမှီဦးစွာရေသွင်းပေးပါ။

(၃)ရွှေ့ခရုလှုပ်ရှားမှုနည်းစေရန်စပါးပင်သက်တမ်းအစောပိုင်းကာလများတွင်ရေစပ်စပ် (လက်မဝက်)ခန့်ထားရှိပါ။

(၄) ရေကြီးရေလျှံဒေသများတွင် ဥမြုံများ၊ အပင်များပေါ်တွင် အကောင်ငယ်များရှိမရှိပုံမှန် ကင်းထောက်၍ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး တွေ့ရှိပါက လူအားဖြင့် ရွှေ့ခရုများကို လက်ဖြင့် ကောက်ယူ ပြီး ဥမြုံများကို ချေဖျက်ဆီးပါ။

(ဤသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ရွှေ့ခရုများအတက်ကြွဆုံးအချိန် ဖြစ်သည့် မနက်ခင်းနှင့် ညနေခင်းတို့တွင် ဆောင်ရွက်ပါက အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။)

(၅) စိုက်ခင်းအတွင်းနှင့် စိုက်ခင်း ပတ်လည်တွင် အမ များ ဥအုချ နိုင်ရန် ဝါးချောင်းတိုင်များ ထောင်ထားပါ။

(၆) ကောက်ပဲသီးနှံ သို့ ရွှေ့ခရုကို ဆွဲဆောင်နိုင်သော သင်္ဘောရွက်၊ ငှက်ပျောရွက်၊ အနံ့မွှေးသော အသီးခွံ များ ထည့်၍ စပါးခင်းအတွင်း ရေနက်သော နေရာများတွင် မြှုပ်ထားပါ။ နာရီဝက်ခြား တစ်ခါစစ် ဆေး၍ ခရုကောင်များကို ကောက်ယူ ဖျက်ဆီးပါ။

(၇) ဘဲများကို ရွှေ့စိုက် ပြီး (၃၀-၃၅) ရက်အတွင်း လွှတ်ကျောင်းပါ။

(၈) မြေပြင်ချိန်တွင် တစ်ဧကလျှင် ထုံး (၁၅၀) ပိဿာ ခန့် ထည့်ပေးပါ။ ကန်သင်းပတ်ဝန်းကျင်အား ထုံးဖြူးပေးပါ။

(၉) ရွှေ့ခရုကျရောက်လေ့ရှိသော ဒေသများတွင် ပတ်မြောင်းများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် နှိမ်နင်းမှု လွယ်ကူစေရန် ဆောင်ရွက်ပါ။

(၁၀) လက်ဖြင့် ကောက်ယူ ဖျက်ဆီးပါ။ (၈၀% ထိ ရောက်ပါသည်။)

(၁၁) ရွှေ့ခရုကျရောက်တတ်သည့် အချိန်များတွင် လယ်သမားများအတွက် အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ သတိ ပေးထုတ်ပြန်သည့် နိုးဆော်ချက်များ၊ ထုတ်ပြန်သည့် စာစောင်များ၊ ရုပ်မြင်သံကြား မှ ထုတ်လွှင့်သည့် ဆောင်ရွက်ရမည့် ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ် နင်း နည်းလမ်းများ စသည်တို့ကို အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပါ။

(၁၂)ထိသေစားသေ အာနိသင်ရှိ ခရုသတ်ဆေးတမျိုးမျိုးကို ဆေးအညွှန်းစာအတိုင်းပက်ဖျန်းပါ။ ပိုးသတ်ဆေးများ ကို အသုံးပြုပါက အညွှန်းတွင် ဖော်ပြ ထားသည့် မနူးဆွတ်မီ စောင့်ဆိုင်းရမည့်ကာလ Pre-harvest Interval (PHI) ကို လိုက်နာ ဤစနစ်တကျ ရိတ်သိမ်းပါ။

- မက်တယ်လ်ဒီဟိုက် (Metaldehyde)
- နီကလိုဆမိုက် (Niclosamide)
- ကာဘာရိုင်း+ မယ်တယ်လ်ဒီဟိုက် (Carbaryl+ Metaldehyde)